

→ darreres dècades, una inseguretats notable entre els usuaris i una quantitat significativa d'errors en els textos formals de difusió pública, que sovint no tenen prou qualitat lingüística.

Hi ha factors sociolingüístics generals que ho expliquen: la diversitat creixent de les societats a causa de la gran mobilitat de població, que dona lloc a contextos nous d'adquisició i aprenentatge de la llengua; l'enorme freqüència dels contactes interculturals multilingües que permeten les tecnologies actuals de comunicació, ara omnipresents; la tremenda diversificació dels gèneres de comunicació multimèdia, amb insòlites formes d'escriptura espontània i abreujada; l'accés generalitzat de la població a les comunicacions públiques, també com a emissors; la mateixa reducció de la funció d'estratificació social que tenia el domini formal de la llengua...

Ara bé: **en el cas de la llengua catalana hi ha factors històrics i sociopolítics específics que incrementen la inseguretats dels usuaris i dificulten la qualitat de la llengua en els usos formals públics.** Un llibre recent de Miquel Àngel Pradilla (*La catalanofonia. Una comunitat del segle XXI a la recerca de la normalitat lingüística*) ho analitza amb detall.

La presència del català en el sistema educatiu, els mitjans de comunicació, l'administració, el món del treball i la vida pública en general ha estat (i encara és) marcadament deficitària, sobretot fora de Catalunya. Els canvis demogràfics han estat enormes: després de l'arribada de centenars de milers de ciutadans de la resta d'Espanya al llarg del segle XX, en les darreres dècades centenars de milers de persones de llengües i cultures molt diverses s'han incorporat a la nostra societat, que no ha comptat amb les competències, recursos i mitjans d'acolliment necessaris. El predomini de la llengua estatal en moltes funcions públiques, sobretot en alguns territoris, dona lloc a una allau

d'interferències difícils d'evitar. A part de la fragmentació administrativa, la interposició estatal ha impedit activament la consolidació de relacions culturals i comunicatives normals entre els països de llengua catalana, fins al punt d'arribar a negar la identitat de la llengua, promoure el secessionisme i atacar de nou la difusió d'una varietat estàndard comuna... En definitiva: l'Estat que hauria d'haver respectat i protegit la diversitat lingüística (art. 3 de la Constitució) i que s'havia compromès a promoure la unitat i l'ús del català signant la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries ha esdevingut un dels obstacles més adversos de la recuperació del català.

No negarem que hi ha punts de la normativa lingüística que reclamen una actualització. I per això l'IEC hi treballa tan intensament com pot. Però **no és cert, ni és just, ni és oportú, afirmar que l'estat actual de la normativa lingüística catalana sigui un factor decisiu en la inseguretats dels usuaris o en la qualitat insatisfactòria dels textos públics, orals o escrits.** És més: la resolució de la inseguretats o la manca de qualitat, i fins i tot la consolidació de la varietat estàndard, depenen principalment de la superació dels obstacles sociopolítics, i no tant de la intervenció de l'acadèmia o dels mateixos professionals de la llengua.

Si hem de ser justos, cal reconèixer que, malgrat els obstacles, millora significativament la competència en llengua catalana de molts conciutadans, també de molts dels nous; que en la mesura que s'ha aconseguit un espai comunicatiu en llengua catalana –a internet o en els mitjans més convencionals– la qualitat de la llengua hi progressa també de forma ben visible, i que en general, en els àmbits professionals en què el català ha aconseguit un ús satisfactori, la seguretats lingüística i la qualitat de la llengua avancen clarament.

El moment actual ens exigeix una gran conjunció d'esforços, que tots siguem conscients d'on són les dificultats principals que hem de remoure, i que cadascú assumeixi la part de responsabilitat que té, sigui en la superació d'aquest context sociopolític advers, sigui en la millora de l'aprenentatge, l'ús, la seguretats lingüística i la qualitat dels textos de difusió pública.

Tenim la capacitat d'avançar satisfactòriament fins a la plena normalitat de la llengua i la consolidació d'un estàndard inclusiu i funcional. En aquest procés l'Institut d'Estudis Catalans estarà al costat de tots els professionals de la llengua –docents, creadors o assessors–, dels responsables de les institucions, dels mitjans de comunicació, de les empreses i organitzacions, i del conjunt de la societat, i cooperarà sempre tant com podrà a la consolidació de la llengua, actualitzant progressivament les orientacions normatives per a respondre a les noves necessitats. ●